

[Morten Lange.]

ministeren det bedst mulige alibi til, at han ikke vil forhandle.

Det, som er centrum, er altså først og fremmest listevalgssystemet, og listevalgssystemet har sine store og udmærkede fordele i valg til politiske forsamlinger; det er velkendt, det bruges, og det er en helt naturlig ting i en lang række sammenhænge. Det er formodentlig også derfor, regeringspartierne synes, det er så selvfølgelig, at når man tilbyder folk listevalg, har man da gjort demokratiet og menneskeheden en tjeneste. Men det er et meget stort spørgsmål, om det er rigtigt. På lærerplan er vi ikke i tvivl om, at listevalgssystemet ikke er fornuftigt eller holdbart — skal vi sige det høfligt: kun med største vanskelighed lader sig anvende sådan, at vi når de resultater, som et flertal vil tilsigte, og som beskytter et mindretal.

Men derudover forekommer det mig, at listevalgssystemet, ikke mindst anvendt på hele den store studentermasse, påtvinger os noget, som er universitetsmiljøet forholdsvis fremmed, en principiel politisering af valget, noget, som ikke ligger i et universitetssystem og ikke bør ligge der. Politik går ind som så mange andre ting i et universitetssystem, men at gøre en politisering af valget til en hovedlinje turde dog nok siges at være urimeligt og ude af tråd med, hvad et universitets sædvanlige livsforhold er. Der er så mange andre polariseringsfaktorer, som er vigtige, end lige netop spørgsmålet om noget, som nu synes ved ministerens og folketingsflertallets hjælp at skulle blive det dominerende: at nu skal vi have en konservativ liste og en moderat liste og forskellige andre med en mere eller mindre klar og tydelig politisk observans. Det, som er sket, er, at ministeren er gået ud fra sin sædvanlige erfaringskreds i politiske valg og mener, at det ville være godt; om man også kunne få sådanne valg på universitetet; derigennem har man i realiteten givet universitetet et valgssystem, som ikke svarer til en rimelig og fornuftig universitetstradition. Det er påtvunget demokrati, ikke fordi man ikke ønsker demokrati, for det gør man bestemt, men i en påtvungen form.

Jeg vil bare erindre om noget, som jeg husker, ved denne lejlighed. Når jeg graver tilstrækkelig langt tilbage i mine slægtsanaler, finder jeg nogle sorte får, som er kendt

under benævnelsen de onde Langer. De var herremænd; og de var kendt som bondeplagere. Baggrunden for, at de fik dette ilde ry, var, at de gerne ville have, at bønderne skulle benytte nogle gode plove, eller hvad det nu var — det var sådan en slags fremskridtspolitik — og hvis bønderne ikke ville det, kunne de komme på træhesten. Det var en måde at få fremskridtet jaget frem på, som ikke virkede. Som sagt, deres eventuelle gode intentioner er glemt, for de forstod ikke at føre dem ud i livet. De står i Danmarks beskedne historie stadfæstet ved Hans Kirk som de onde Langer, og jeg er i og for sig bekymret for, at vores udmærkede undervisningsminister, som jo på mange måder egentlig ikke svarer til en sådan beskrivelse, meget nemt i denne sammenhæng vil komme til at gå over i historien under en ganske tilsvarende betegnelse. Den er jo brugt en hel del gange, og jeg har tilladt mig at fremhæve hvorfor og med hvilken parallel.

Kjær Rasmussen: Jeg gjorde det klart allerede ved første behandling, at VS ikke anså dette forslag for at høre til blandt de heldigste, der er fremsat i dette folketing, og med henvisning til den argumentation, jeg kom med ved første behandling, skal jeg kun sige, at vi vil undlade at stemme ved tredje behandling.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Til hr. Knud Niensens bemærkninger om amanuensernes henvendelse til undervisningsministeriet vil jeg blot sige — og jeg skal naturligvis gerne over for udvalget give de oplysninger, man måtte ønske — at de repræsentanter for amanuenserne, som henvendte sig i ministeriet, udtrykkelig gjorde opmærksom på, at det, de ønskede, var en sondering. Der har ikke, som det har været nævnt i aviserne, været tale om mægling eller lignende, det har været en sondering, og under denne sondering måtte jeg komme til det resultat, at på baggrund af loven, forhandlingerne her i folketinget og udvalgsbetænkningen var der næppe muligheder for at optage nogen forhandling.

Fru Merete Bjørn Hanssen og hr. Samuelson har været inde på spørgsmålet om at udskyde valgene et par uger. Jeg vil derom gerne sige, at det ligger i styrelseslovens